

VIHAR BÉLA:

NÓGRÁDI ÚTÍKÉPEK

ODAFELE

A mozdony fűtlyent. Ez Iklad-Doma.
Már ballag is a vonatunk tova.
Miféle név az állomásfalon?
E két szó ősi titkát faggatom.
Mily elsüllyedt nép hagyta egykor itt?
Avar, besenyő, kazár, vagy jazig?
Iklad-Doma! — a kalauz kiált,
talán idéz egy ősz lovas királyt,
kit elfeledett ballada, rege,
s a menetrendbe költözött bele.

EGY KÉZ UTÁN

Balassagyarmat. Te voltál bizony
az óriási város, Babilon,
hol felém jöttek a kirakatok,
mikor anyám egy nap idehozott,
s matróruhát vásárolt nekem,
a forgatagban fogta a kezem,
talán most is a karját keresem.

JENŐ

Vasút felől jött egy szürkehajú
kosaras bácsi. Zömök alakú.
Ismerős arc. Vajon ki lehet?
Faggatom az évtizedeket.
Hiszen ez a szomszédék fia,
együtt jártunk hajdan polgáriba.
Orrára nyerget, s alája minő
iús, deres bajszot sodort az idő...
Közöntelek ősz pajtásom, Jenő.

SZÉCSÉNYI VÁSÁR

Gyűrű, karperec és mézeskalács...
A lacikonyhán izzik a parázs,
sül a rablólhús, pöfög a gulyás,
forog a vonó, nagy a vidulás.

Örök népszínmű kellékei, ők,
a gyermekek, a férfiak, a nők,
éppúgy mint régen és száz év előtt.

A változás? Ott ri egy kis vadóc,
csokoládét majszolgató palóc:
Anyoám, vegyen nekem is úrhajót...

JELENÉS

Rimóci asszony, hátán a kosár,
hogy ricsajkodik benne két gúnár.
Nyakuk vonaglik. kígyozó karok,
s ahogy e látvány felém kanyarog,
olybá tűnik, mint négykezű hindu
közelgő isten őfelsége, Visnu.

KUKORICA

Az út mentén, a kukorica
kisedére büszke kis mama:
zöldbe pólyált babát tartogat.
Fityeg rajta zsenge hajfonat.

A RÉGEN TILOS KERTBEN

A földesúr: Grosz úr, vagy az érsek
kertje volt itt, hol most bort, sört mérnek,
s az asztalnál az egykori cselédek
ülnek némán, mégis mintha ének
szálldogálna füstként fel az égnek.

PALÓC-PRESSZÓ

Egy parasztlány a katonatisztté
a hanglemez dallamára twisztel.
A krémkávét csurran a pohárba,
s kiürítem az urbanításra.

KACASOR

Figyelem a hófehér kacsák
körbe forgó zajos csapatát;
ide-oda úszkálgatnak ott a
patak tükrén,
mint vitorlás flotta.

NEM TUDOM

*Mi van a tó alatt?
Mi van a tó alatt?
Hallgatnak a halak.*

*Mi van a szívekben?
Ha csendje megrebben...
Nem tudom, nem tudom.*

CSAK AZ EMLÉK

*Csak az emlék köt már össze azzal
a hajdani gyermekkel, kamasszal.
Ez az utca, s körül a komor fák:
multamat szegélyező folytonosság.
Csak az emlék kapcsol egybe minket,
a távolon átsikló tekintet;
holdudvarként lebeg körülöttem,
fényugár a lengő szürke ködben.
Csak az emlék, mint hajó uszálya
követ halkán, be az éjszakába.*

1961.

RÉTI ZOLTÁN: EMŐKE